

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านประโยชน์และโทษของขยะ เฉลี่ย 4.26 จากคะแนนเต็ม 5 คิดเป็นร้อยละ 85.20 และประชาชนมีความรู้ในการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการกำจัดขยะ เฉลี่ย 3.61 จากคะแนนเต็ม 4 คิดเป็นร้อยละ 90.25

3. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านกระบวนการให้บริการ

4. ความรู้ของประชาชนในการจัดการขยะมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยมีค่าสหสัมพันธ์ ($r = .572$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ความรู้ของประชาชนด้าน ความหมายและประเภทของขยะ การคัดแยกขยะ ประโยชน์และโทษของขยะ และการกำจัดขยะ มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

คำสำคัญ

ความรู้, การจัดการขยะ, การบริหารจัดการขยะ

Abstract

The purposes of this study were: (1) to investigate people’s knowledge of waste management of local government organizations in the Phanna Nikhom district area, Sakon Nakhon province, (2) to examine a degree of effectiveness in waste management of local government organizations in the Phanna Nikhom district area, Sakon Nakhon province, and (3) to inquire into the relationship between knowledge and effectiveness of waste management of local government organizations in the Phanna Nikhom district area, Sakon Nakhon province. A sample used in study was 397 people who resided in the Phanna Nikhom district area, Sakon Nakhon province. The instrument used was a check-list and rating scale questionnaire whose discrimination power values ranged between 0.77 and 0.80, and entire reliability coefficient was 0.97. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson’s product moment correlation coefficient.

Findings of study were as follows.

1. From the general data of respondents, most of them were 212 females or 53.40%; 125 people or 31.50% were in the 40-49 age range; 212 people or 53.40% graduated at secondary education level; 198 people or 49.90% had their occupation as a farmer; 160 people

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

or 40.30% had an income of between 5,001 and 10,000 baht; and 296 people or 74.60% resided in a sub-district municipality area respectively.

2. Out of the full score of 20, people in the Phanna Nikhom district area, Sakon Nakhon province had a mean score of knowledge about waste management equal to 18.35 or as high as 91.75%. The people had a mean score of 3.65 out of 4 in knowledge of waste management of local government organizations in the Phanna Nikhom district area, Sakon Nakhon province in the aspect of waste separation or as high as 91.25%. The people had a mean score of 4.26 out of 5 in knowledge of waste management of local government organizations in the Phanna Nikhom district area, Sakon Nakhon province in the aspect of advantages and disadvantages of waste or as high as 85.20%. And the people had a mean score of 3.61 out of 4 in knowledge of waste management of local government organizations in the Phanna Nikhom district area, Sakon Nakhon province in the aspect of waste disposal or as high as 90.25%.

3. The overall effectiveness of waste management of local government organizations in the Phanna Nikhom district area, Sakon Nakhon province was at high level. Considering it by aspect, all aspects were found at high level as arranged from higher to lower mean scores respectively: facilities in service, service officers, and process of service delivery.

4. Knowledge of waste management had a significant relationship with effectiveness in waste management of local government organizations in the Phanna Nikhom district area, Sakon Nakhon province with a correlation coefficient of .572 ($r = .572$) at the .01 level. It shows that people’s knowledge about the meaning and types of waste, waste separation, advantages and disadvantages of waste, and waste disposal had effectiveness in waste management of local government organizations in the Phanna Nikhom district area, Sakon Nakhon province.

Keywords: Knowledge, Waste Disposal, Waste Management

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันที่เป็นไปอย่างรวดเร็วทำให้ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมการค้า เทคโนโลยีและวัฒนธรรม ขณะที่ด้านสาธารณสุขก็ได้รับผลกระทบจากสถานะที่เปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะปัญหาขยะนับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น สาเหตุหลักเกิดขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของประชากร รวมทั้งการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างต่อเนื่อง รวมถึงผลผลิตทางเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดวัสดุเหลือใช้กลายเป็นขยะเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย (รณภูมิ พลนามอินทร์, 2553, หน้า 1)

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

เมื่อชุมชนมีการพัฒนา มีการขยายตัวของชุมชนและการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจส่งผลต่อการพัฒนาในทุกด้าน รวมถึงขยะและสิ่งปฏิกูลเพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัว มีผลต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมชุมชน การจัดการขยะเป็นสิ่งที่จำเป็นมากในชุมชนปัจจุบันเพราะความหนาแน่นของประชากรมีการเพิ่มขึ้นทำให้ที่ทิ้งขยะเปล่านั้นย่อยลง ประชาชนไม่สามารถนำขยะไปทิ้งตามที่ดินว่างเปล่าเหมือนที่เคยปฏิบัติมาแต่ก่อนได้จึงจำเป็นต้องมีการจัดการเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยแก่ชุมชน แก้ไขและป้องกันผลกระทบจากขยะ (สารโรช ทัพมี, 2546, หน้า 1)

เทศบาลตำบลวังยาง เป็นหนึ่งในหลาย ๆ หน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ประสบปัญหาขยะที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีกรออกเทศบัญญัติ เรื่องการเก็บ การขน และการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. 2556 มีผลบังคับใช้ในการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชน แต่ยังคงประสบปัญหาในด้านข้อจำกัดในเรื่องการบริหารจัดการ จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาอิทธิพลของความรู้ต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยผลที่ได้จากการศึกษาจะใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการพิจารณาหาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะของประชาชนที่ถูกต้องเพื่อสนับสนุนการรักษาความสะอาดและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ถูกต้องตามสุขลักษณะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ของประชาชนในการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลในการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับประสิทธิผลในการบริหารจัดการขยะ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 61,271 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 397 คน โดยใช้วิธีคำนวณ ตามแนวคิดของ Taro Yamane

2. ขอบเขตตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

2.1.1 คุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ถิ่นที่อยู่อาศัย

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

2.1.2 ความรู้ในการจัดการขยะ ประกอบด้วย ความหมายและประเภทของขยะ การคัดแยกขยะ ประโยชน์และโทษของขยะ การกำจัดขยะ

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย 1.) ด้านกระบวนการให้บริการ 2.) ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ 3.) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการ

3. ขอบเขตเวลา ช่วงระยะเวลาที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน - 30 ธันวาคม 2559

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้กับ ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร

2. ขั้นตอนการวิจัย

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 61,271 คน (งานทะเบียน อ.พรหมานิคม จ.สกลนคร ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2557)

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 397 คน โดยใช้วิธีคำนวณ ตามแนวคิดของ Taro Yamane (Yamane, 1973, p. 727 อ้างอิงใน พิศณุพงศ์ ศรีโอษฐ์, 2550, หน้า 37)

ขนาดของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
เทศบาลตำบลพรรณานิคม /พรหมานนคร	4,476	29
เทศบาลตำบลไร่	7,238	47
เทศบาลตำบลวังยาง	8,110	52
เทศบาลตำบลนาหัวบ่อ	7,836	51
องค์การบริหารส่วนตำบลละฮี	3,066	20
องค์การบริหารส่วนตำบลช้างมิ่ง	6,978	45
องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงชุม	5,523	36
เทศบาลตำบลบัวสว่าง	5,523	36
เทศบาลตำบลพอกน้อย	6,734	44
เทศบาลตำบลนาใน	5,787	37
รวม	61,271	397

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น จากกรอบแนวคิดที่ได้ศึกษาค้นคว้า รวบรวมมาจากหนังสือวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ กำหนดเครื่องมือแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และท้องถิ่นที่อยู่อาศัย ลักษณะ คำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) และเติมคำในช่องว่าง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของประชาชนในเขตอำเภอ พรรณานิคม จังหวัดสกลนคร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามที่ให้เลือกตอบ ถูก ผิด จำนวนคำถาม 20 ข้อ ประกอบด้วย 4 ด้าน 2 ระดับได้แก่ 1.)ด้านความหมายและประเภทของขยะ 2.) การคัดแยกขยะประโยชน์ และโทษของขยะ 3.) ประโยชน์และโทษของขยะ 4.) การกำจัดขยะ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลในการบริหารจัดการขยะของ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร จำนวนคำถาม 18 ข้อ ประกอบด้วย 3 ด้าน ประกอบด้วย ดังนี้ 1.) ด้านกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ 2.) ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ 3.)ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการ เป็นลักษณะคำถามที่ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (1= เห็นด้วยน้อยที่สุด และ 5= เห็นด้วยมากที่สุด)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลในการวิจัยโดยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครถึงองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นทุกแห่ง ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชน
2. ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมชี้แจงรายละเอียดความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถามนี้ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงในการตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและการลงพื้นที่จริง เพื่อนำ แบบสอบถามไปให้หัวหน้าครัวเรือน ๆ ละราย จำนวน 397 ราย ในหมู่บ้านต่าง ๆ ในเขตองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียด ความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถาม
4. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำแบบสอบถามไปประมวลผล และวิเคราะห์ ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้คืนมานำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการจัดทำ ข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ คัดเลือกแบบสอบถามเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ และลง รหัสในแบบสอบถาม
2. ตรวจสอบการให้คะแนนในการตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดการให้ลงคะแนนตามความเห็น ของผู้ตอบแบบสอบถาม

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

สกลนคร ด้านความหมายและประเภทของขยะ เฉลี่ย 6.83 จากคะแนนเต็ม 7 คิดเป็นร้อยละ 97.57 ประชาชนมีความรู้ในการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการคัดแยกขยะ เฉลี่ย 3.65 จากคะแนนเต็ม 4 คิดเป็นร้อยละ 91.25 ประชาชนมีความรู้ในการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านประโยชน์และโทษของขยะ เฉลี่ย 4.26 จากคะแนนเต็ม 5 คิดเป็นร้อยละ 85.20 และประชาชนมีความรู้ในการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ด้านการกำจัดขยะ เฉลี่ย 3.61 จากคะแนนเต็ม 4 คิดเป็นร้อยละ 90.25

3. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านกระบวนการให้บริการ

4. ความรู้ของประชาชนในการจัดการขยะมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยมีค่าสหสัมพันธ์ ($r = .572$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ความรู้ของประชาชนด้าน ความหมายและประเภทของขยะ การคัดแยกขยะ ประโยชน์และโทษของขยะ และการกำจัดขยะ มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาอิทธิพลของความรู้ต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร สามารถนำมาอภิปรายผลร่วมกับแนวคิดทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ประชาชนมีความรู้ในการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยรวมเฉลี่ย 18.35 จากคะแนนเต็ม 20 คิดเป็นร้อยละ 91.75 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมัชญา หนูทอง (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “ความรู้และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้นำท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสวยดาวจังหวัดจันทบุรีผลการศึกษาคำถามและพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้นำท้องถิ่น พบว่า ผู้นำท้องถิ่นส่วนใหญ่มีระดับความรู้สูง และโดยรวมพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้นำท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสวยดาว จังหวัดจันทบุรี มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย คือ ปฏิบัติเป็นบางครั้ง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้นำท้องถิ่นมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการนำขยะมูลฝอยเศษวัสดุหมุนเวียนกลับมาใช้หรือแปรรูปสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการลดปริมาณขยะมูลฝอย ด้านการนำขยะมูลฝอย วัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายมาซ่อมแซม ด้านการหลีกเลี่ยงวัสดุที่ทำลายยาก ส่วนด้านที่ผู้นำท้องถิ่นมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยต่ำที่สุดคือ ด้านการนำขยะมูลฝอยเศษวัสดุมาใช้ใหม่เมื่อ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

เปรียบเทียบพฤติกรรมกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้และความรู้ที่แตกต่างกัน พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกัน คือปฏิบัติเป็นบางครั้ง

2. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านกระบวนการให้บริการซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรหมทิพา พัฒนาภิรัฐ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่อง “ประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหินตามหลักธรรมาภิบาล” ผลการวิจัยพบว่า (1) ประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหินตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับสูงและสัมพันธ์กับปัจจัยลักษณะประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม (2) ประชาชนมีส่วนร่วมในตัดสินใจและการกำหนดนโยบายการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหิน (3) ปัญหาอุปสรรค คือ ประชาชนขาดความรู้และขาดจิตสำนึกในการให้ความร่วมมือด้านการจัดการขยะมูลฝอย อาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของเทศบาลไปยังประชาชนไม่เพียงพอ (4) ข้อเสนอแนะ ควรปรับทัศนคติของประชาชน โดยให้ความรู้ประชาชนและนักเรียนในเขตเทศบาลประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง เปิดให้มีการประชุมภาคประชาคมและท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างมีส่วนร่วม จัดระเบียบผู้ประกอบการอาชีพเก็บของเก่า ควรจัดให้มีถังขยะแยกประเภทขยะและนำเศษปัญหาญัตติมาควบคุม ผู้ฝ่าฝืนและลงโทษผู้กระทำผิดอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย

3. ความรู้ของประชาชนในการจัดการขยะมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร โดยมีค่าสหสัมพันธ์ ($r = .572$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ความรู้ของประชาชนด้าน ความหมายและประเภทของขยะ การคัดแยกขยะ ประโยชน์และโทษของขยะ และการกำจัดขยะ มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภาพรณ์ แวงโสธรณ์ (2553, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และการมีส่วนร่วมประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย กรณีศึกษา เทศบาลตำบลบ้านแพ้ว จังหวัดนครพนม ผลการศึกษา พบว่า 1) เพศ อายุ การศึกษาชั้นสูงสุด อาชีพ และรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้การมีส่วนร่วมและพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ส่วนการเข้ารับการฝึกอบรมโครงการธนาคารขยะ มีความสัมพันธ์กับความรู้การมีส่วนร่วม และพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างไรก็ตามความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอยไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน แต่เมื่อเพิ่มตัวแปรอิสระการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนเข้าไปในแบบจำลองที่ 2 กลับพบว่าความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ข้อเสนอแนะ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการผลวิจัยไปใช้

1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนครควรนำข้อมูลการวิจัยอิทธิพลของความรู้ต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ให้กับผู้บริหารเพื่อนำไปพิจารณาและประยุกต์ใช้ในเชิงรุกกับการบริหารจัดการขยะในพื้นที่ และเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนครได้ตระหนักการบริหารจัดการขยะอย่างถูกวิธี

1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรรณานิคมจังหวัดสกลนครควรมีการสนับสนุนให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้การบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยตัวชี้วัดอิทธิพลของความรู้ต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ให้ชัดเจนและครอบคลุมเพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะได้อย่างมีคุณภาพ 2.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาอิทธิพลของความรู้ต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร แบบเจาะลึก โดยการสัมภาษณ์ การสนทนา เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดของข้อมูลเชิงลึกได้ตรงตามที่ต้องการและทั่วถึง

เอกสารอ้างอิง

นภาพรณัฏฐ์ แวงโสธรณ์ (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และการมีส่วนร่วมประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยกรณีศึกษา เทศบาลตำบลบ้านแพง จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.)บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พิศณุกพงศ์ ศรีโอษฐ์. (2549. หน้า 37). ทศคนคติของประชาชนที่มีต่อผลกระทบจากการบริหาร การดำเนินงานของศูนย์กำจัดมูลฝอยรวมจังหวัดชลบุรี ตำบลบางพระ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี. สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

พรรณทิพา พัฒนภีร์. (2555). ประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหินตามหลักธรรมาภิบาล. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) บัณฑิตวิทยาลัย มหาลียนานาชาติแสดมฟอร์ด.

ธณภูมิ พลนามอินทร์. (2533). ความรู้และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองตุ ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี. (วท.ม.). การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

สาโรช ทัทพณี. (2546). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิผลการขนและกำจัดขยะมูลฝอย*

ศึกษานิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขานโยบายสาธารณะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
สมัชญา หนูทอง. (2556). *ความรู้และพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้นำท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์* หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

Ahmed and Ali. (2004). *Partnerships for solid waste management in developing Countries : linking theories to realities.* Habitat Internationa.

Chen, Z., Li, H., & Wong, C. T. C. (1979). An application of bar-code system for reducing construction wastes. *Automation in Construction*, 1(5), 521–533.

Gibson and others. (1982). *Organizational : Behavior, Structure, Process ; Behavior, Dallas. Texas : Business Publication, Inc.*

Good, Carter V. 1973. *Dictionary of Education.* 3d ed. New York : Book Company.

Hoy, Wayne. K and Cecil G. Miskel. (1972). *Educational Administration : Theory Research and Practice : 4thed.* New York : Harper Collins.